

Onderwerp: Visie op Wonen, Zorg en Welzijn in Overbetuwe

Ons kenmerk: 12rv000018

Programma(speerpunt): Wonen en Samenleven

Nummer:

Elst, 28 februari 2012

AAN DE RAAD

1. Samenvatting

Wonen, zorg en welzijn zijn belangrijke ingrediënten om de inwoners van Overbetuwe te laten deelnemen aan de samenleving. Zeker als zij dit niet helemaal op eigen kracht kunnen.

Verschillende ontwikkelingen, waaronder de toenemende vergrijzing en extramuralisering, vragen om een samenhangende visie op het gewenste aanbod aan voorzieningen op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Om inwoners van Overbetuwe een levenlang de kans te geven naar vermogen volwaardig mee te doen aan de samenleving. Mensen moeten ondanks hun fysieke, verstandelijke, psychische en/of sociale beperking zo lang mogelijk in hun eigen wijk of dorp kunnen wonen, hun privacy kunnen hebben, sociale contacten kunnen onderhouden, kunnen deelnemen aan de samenleving en daar waar nodig zorg en ondersteuning krijgen. De nota geeft deze visie op wonen, zorg en welzijn weer voor de komende vijf jaar en vormt het kader voor uitvoeringsmaatregelen.

De gemeente is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van beleid, maar voor de uitvoering is zij aangewezen op zorg- en welzijnsinstellingen en de woningcorporaties. Ongeveer 15 partijen leverden dan ook (via een opgerichte klankbordgroep) een actieve bijdrage aan de totstandkoming van de nota. Voor een overzicht van deze partijen verwijzen we u naar de meegezonden deelnemerslijst.

Ook in de uitvoering zijn deze partijen belangrijke partners. Daarom is één van de voorgestelde uitvoeringsmaatregelen de oprichting van een Platform Wonen Zorg Welzijn. Dit platform heeft als doel het verbeteren van de afstemming en coördinatie tussen verschillende projecten en het maken van concrete afspraken op het gebied van wonen, zorg en welzijn. De Nota Wonen Zorg Welzijn dient hierbij als leidraad, dit is namelijk de gezamenlijk opgestelde visie van waaruit we gezamenlijk projecten definiëren. Daarnaast is er ruimte voor kennis- en informatie-uitwisseling, het signaleren en bespreken van maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe initiatieven op het gebied van wonen, welzijn en zorg.

2. Waarom naar de raad

De basis voor deze visie ligt in de Woonvisie 2010-2015 en de WMO nota 'Kantelen 2011-2014'. De Woonvisie geeft aan dat uitwerking van integraal beleid voor wonen, zorg en welzijn gewenst is. Dit komt voort uit de constatering dat het woonaanbod en de samenhang met zorg en welzijn in een aantal kernen onvoldoende voldoet aan de vraag. Door onder andere de vergrijzing en extramuralisering verandert de behoefte, dit vraagt hierdoor ook om een verandering in het aanbod. Het WMO-beleid verplicht de gemeente ook om maatregelen

te treffen die de intramuralisering van inwoners zo lang als mogelijk uitstelt; mensen moeten zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen.

Het WMO-beleid en woonbeleid raken elkaar op veel vlakken. Daarom hebben we de beleidsnota's samenhangend uitgewerkt op de vlakken waar beide elkaar raken: wonen, zorg en welzijn.

In november 2010 stelden we de startnotitie Wonen, zorg en welzijn vast. Waarna we in april 2011 uw raad informeerden over de inhoudelijke focus en werkwijze om te komen tot een visie en een uitvoeringsprogramma op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Vervolgens zijn we met een klankbordgroep waarin alle betrokken partijen vertegenwoordigd waren, aan de slag gegaan met de uitwerking in voorliggende visie.

In deze visie stellen we de beleidsinhoudelijke kaders van het integrale beleid op wonen, zorg en welzijn vast. Het stellen van deze kaders is een bevoegdheid van de raad op grond van artikel 108 van de Gemeentewet.

We vragen de raad om de visie op Wonen, zorg en welzijn vast te stellen en vervolgens het college opdracht te geven in lijn met de visie tot programmatische uitwerkingen in projecten te komen.

3. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

De ambitie van de nota is inwoners een levenlang in Overbetuwe de kans te geven naar vermogen volwaardig mee te doen aan de samenleving. Waar mogelijk in eigen wijk of dorp.

Om dit mogelijk te maken is het aanbod en de samenhang van allerlei voorzieningen op het gebied van wonen, zorg en welzijn van belang. Een aanbod dat enerzijds sluitend is en anderzijds (vanwege de kosten en herkenbaarheid voor de cliënt) zo min mogelijk overlap vertoont, is wenselijk.

We hebben daarom samen met betrokken partijen per kern en op gemeenteniveau het aanbod en de behoefte aan voorzieningen geanalyseerd. De visie is gebaseerd op deze analyse en de hieruit voortkomende opgaven voor de komende jaren.

Om de ambitie en gesignaleerde opgaven te kunnen vertalen in concrete acties en maatregelen, maakt de visie onderscheid in zes integrale beleidssporen, met een klimmende mate van zorg en ondersteuning:

- een sterke samenleving: maatregelen om de zelfredzamen in de samenleving te ondersteunen bij zorg en ondersteuning die zij aan anderen bieden.
- voorkomen is beter dan genezen: preventieve maatregelen die erop zijn gericht om te voorkomen dat mensen die zelfredzaam zijn, in een situatie terecht komen van zorgafhankelijkheid. Dat geldt bijvoorbeeld voor jongeren.
- een steuntje in de rug: maatregelen voor mensen die met een beperkte ondersteuning goed kunnen participeren in de samenleving.
- meedoen naar vermogen: maatregelen voor mensen met een fysieke, verstandelijke, psychische of sociale beperking, waardoor zij in redelijke mate kunnen blijven deelnemen aan de samenleving.
- nieuw perspectief: maatregelen voor mensen die aan de rand van de samenleving staan en daarmee de kans krijgen opnieuw deel te nemen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan ex-gedetineerden en ex-psychiatrische patiënten.
- blijvend verzorgd: maatregelen voor mensen (vaak in hun laatste levensfase) voor wie zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie geen optie is, maar waarvoor (intensieve) zorg wel geboden is.

Elk van bovenstaande beleidssporen is – met input en advies van alle betrokken partijen – uitgewerkt naar een aantal thema's of acties. Zo zetten we onder andere in op de ontwikkeling van woonservicedorpen. Op het bevorderen van zelfstandig wonen, geschikt wonen voor mensen met een beperking en voldoende aanbod aan begeleid en verzorgd wonen. Maar ook tweede kansbeleid, hulp bij problemen achter de voordeur, maatschappelijke opvang en terugkeer in de samenleving. Bij alle maatregelen gaan we waar mogelijk uit van aansluiting bij en op bestaande voorzieningen. Zo zien we mogelijkheden voor de uitrol van Kernpunten en samenwerking tussen verschillende partijen per kern.

Voor het gehele overzicht van voorgestelde programmalijnen en een nadere toelichting op de thema's verwijzen we u naar de nota.

4. Argumenten en alternatieven

Wil de gemeente de regiefunctie over een sluitend aanbod aan wonen, zorg en welzijn voor de genoemde doelgroepen hebben en tevens beschikken over een beleidskader om initiatieven van het maatschappelijke middenveld te beoordelen, dan is ten eerste een visie op wonen, zorg en welzijn en vervolgens een concreet uitvoeringsprogramma van belang.

Met de vaststelling door de gemeenteraad wordt de visie 'Zelfredzaam naar vermogen' een richtinggevend document dat het vertrekpunt is voor het nader invullen van het toekomstig samenhangend voorzieningenniveau.

De volgende stap zal zijn het opstellen van een uitvoeringsprogramma aan de hand van deze programmalijnen, waarin concrete, samenhangende beleidsdoelen worden geformuleerd. Dit vindt plaats in het op te richten Platform Wonen, zorg en welzijn.

5. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Na instemming met de visie door college en raad organiseren we een startbijeenkomst voor oprichting van het Platform WZW. In dit platform gaan we de komende maanden aan de slag met uitwerking van de programmalijnen uit de visie in concrete projecten (per jaar).

Het complete uitvoeringsprogramma met deze projecten, inclusief planning en kosten leggen we in de tweede helft van 2012 ter besluitvorming voor.

De voortgang van de projecten rapporteren we jaarlijks. Daarnaast evalueren we in 2014 om te beoordelen in hoeverre het uitvoeringsprogramma gerealiseerd is en in hoeverre de doelstellingen uit de visie hiermee worden behaald. Tevens gebruiken we de resultaten van de evaluatie om in 2015 te bezien of de nota dient te worden geactualiseerd of bijgesteld.

We evalueren op activiteiten (wat hebben we gedaan) en op de bijdrage van die activiteiten aan de doelen van de nota. Voor dit laatste gebruiken we de WMO-thermometer. De thermometer behelst alle relevante thema's uit de visie. Voor de nulmeting nemen we de score uit 2011: 72%. Vergelijkbare gemeenten scoren op dezelfde thermometer gemiddeld 65%.

6. Communicatie

Na vaststelling van de nota ontvangen alle deelnemende partijen in de klankbordgroep de definitieve nota met een uitnodiging voor de uitvoerende partijen om deel te nemen in het platform. Vervolgens organiseren we een startbijeenkomst. Daarnaast verspreiden we een kort persbericht zodra de visie is vastgesteld. Verdere communicatie zal plaatsvinden na het vaststellen van het uitvoeringsprogramma in de tweede helft van 2012.

Aan de visie zijn geen directe financiële consequenties verbonden. In het uitvoeringsprogramma – dat we in de tweede helft van 2012 aan het college voorleggen – geven we inzicht in verwachte kosten.

Een aantal maatregelen komt voor rekening van de uitvoerende partijen en zal vanuit hun exploitatie of eventuele bijdragen gefinancierd moeten worden. De kosten die ten laste komen van de gemeente zullen vanuit bestaande budgetten gefinancierd moeten worden. Tegelijkertijd maakt een integrale aanpak van wonen, zorg en welzijn het mogelijk te 'ontschotten'. Door het samenvoegen van budgetten is een effectievere inzet van middelen mogelijk. Ook kunnen maatregelen ten dele door de inwisseling van oud beleid voor nieuw beleid worden gefinancierd.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

E. Tuijnman

1. De visie op WZW in Overbetuwe: Nota 'Zelfredzaam naar vermogen'
2. Deelnemerslijst leden klankbordgroep WZW

Portefeuillehouder: G.C. Koopmans-Jacobs/ F.M.J. van Rooijen
Behandelend ambtenaar voor technische vragen: E.J.C. Goossen, tel.: (0481) 362300,
email: e.goossen@overbetuwe.nl

